

## Türkiye iklim Sınıflandırması

A.Ü.Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof Dr. Akgün Aydeniz'in geliştirdiği formülde, yağış ve sıcaklıkla birlikte nispi nem, ve güneşlenme süresi verileri de kullanılmıştır.

### Formül:

$$Nks = \frac{Y \times Nn}{S \times Gs + 15} \times Np(\text{yulluk})$$

$$\text{Kuraklık Katsayısı} = Kks = \frac{1}{Nks}$$

Burada;

Nks = nemlilik katsayısı

Y = yağış (cm)

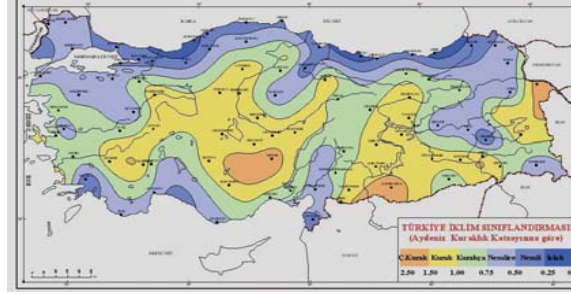
Nn = nispi nem(%)

S = sıcaklık (°C)

Gs = gerçekleşen güneşlenme süresi / hesaplanan güneşlenme süresi

Np = nemli periyot yüzdesi. Nks değeri 0.40'dan fazla olan aylar sayısı 12'ye bölünür. Aylık hesaplamada Np yerine 12 konulur.

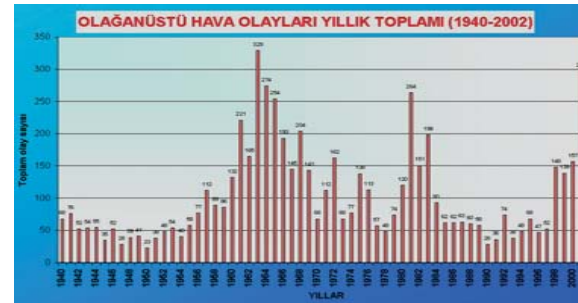
Kks	Özelliği	Nks
2.50' den fazla	Çöl	0.4' den az
1.50 – 2.50	Çok Kurak	0.40 – 0.67
1.00 – 1.50	Kurak	0.67 – 1.00
0.75 – 1.00	Kurakça	1.00 - 1.33
0.50 – 0.75	Nemlice	1.33 – 2.00
0.25 – 0.50	Nemli	2.00 – 4.00
0.25'den Az	Islak	4.00' dan fazla



Aydeniz metodu ile Türkiye'nin uzun yıllık verileri kullanılarak yapılan sınıflandırmada Niğde, Karaman, Şanlıurfa ve Iğdır çok kurak, iç kesimler kurakça, Karadeniz kıyıları ise nemli ve nemlidir.

## Türkiye'de Gerçekleşen Ekstrem Hava Olayları

Klimatolojik ekstremler de iklimin tarifi içindedir. Türkiye'de en fazla Dolu, Fırtına ve sel hadiseleri zarar yapar.



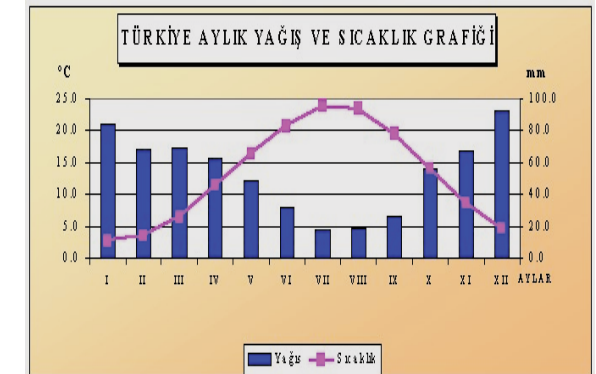
Türkiye'de 1960 lı, 1980 li ve 2000 li yıllarda ekstrem olay sayısında artışlar gözlenmiştir.

Hazırlayan: Serhat Şensoy



## T.C. ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

## UZUN YILLIK TÜRKİYE İKLİM VERİLERİNİN DEĞERLENDİRMESİ



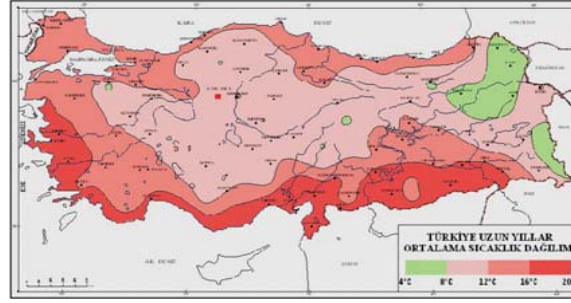
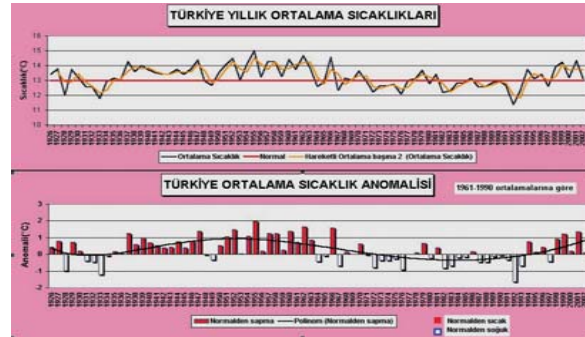
<http://www.meteor.gov.tr>

**Giriş:** Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olması, dağların uzanışı ve yeryüzü şekillerinin çeşitlilik göstermesi, farklı özellikte iklim tiplerinin doğmasına yol açmıştır. Yurdumuzun kıyı bölgelerinde denizlerin etkisiyle daha ılıman iklim özellikleri görülür. Kuzey Anadolu Dağları ile Toros Sıradağları, deniz etkilerinin iç kesimlere girmesini engeller. Bu yüzden yurdumuzun iç kesimlerinde karasal iklim özellikleri görülür.

### Türkiye Uzun Yıllık Sıcaklık Dağılışı

Türkiye'nin aylık sıcaklık ve yağış dağılışında yaz aylarında sıcaklıklar artarken, yağışların azalmakta olduğunu görüyoruz. (Kapak resmi)

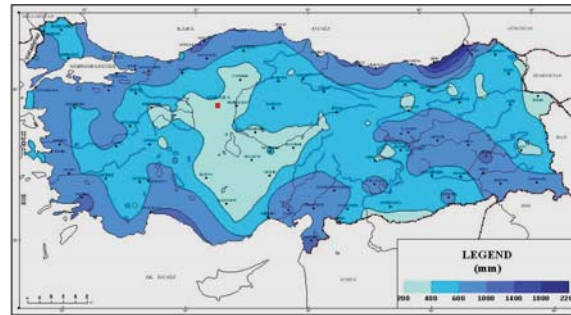
Türkiye'nin uzun yıllık sıcaklık ortalaması yaklaşık 13.0°C civarındadır. Türkiye 1937-1963 yılları arasında normallerinden sıcak, 1964-1993 yılları arasında normallerinden soğuk ve 1994-2001 yılları arasında 1997 yılı hariç, normallerden sıcak periyotlar geçirmiştir.



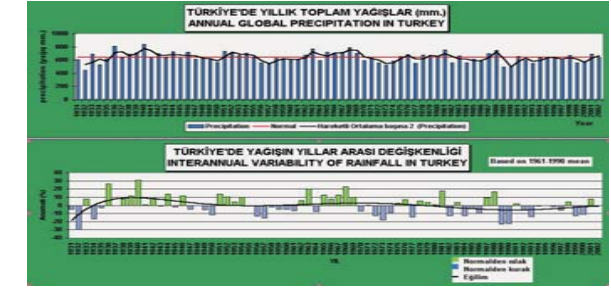
Yıllık ortalama sıcaklıklar, Ardahan, Kars Erzurum Hakkari, Uludağ, Çerkeş, ve Kangal da 4-8°C, Orta Anadolu'da 8-12°C, Marmara, Karadeniz ve Akdeniz'in kuzeyinde 12-16°C Akdeniz ve Ege kıyılarında ise 16-20°C dir.

### Türkiye Uzun Yıllık Yağış Dağılışı

Türkiye'de dağların uzanışı yağış açısından oldukça çeşitliliğe sebep olmaktadır. Genelde sahil kesimlerimiz 1000 mm nin üzerinde yağış alırken Rize 2300; Orta Anadolu ise 300 mm civarında yağış almaktadır Akdeniz Bölgesi yağışlarının çoğunu kış aylarında alırken, dağların etkisiyle iç bölgelere daha az yağış düşmektedir. Karadeniz Bölgesi ise her mevsim yağışlıdır. Kuzeyli ve güneyli akımlarda iç bölgeler az yağış alır. İç bölgeler ancak batılı akımlarda yağış almaktadır.



Türkiye uzun yıllık ortalama yağışı 630 mm civarındadır. Türkiye 72-73, 89-90, 99-2000 yıllarında normalin altında yağışlar olarak kuraklık yaşamıştır.



### Türkiye Uzun Yıllık Nispi Nem Dağılışı

Nispi nem mevcut basınç ve sıcaklıkta, havadaki su buharı miktarının, aynı basınç ve sıcaklıktaki havanın alabileceği maksimum su buharı miktarına oranıdır. Karadeniz Bölgesinde nispi nem %70-%80 civarında iken, Güney Doğu Anadolu'da ise %40-50 civarındadır. Bu bölgede özellikle yaz aylarında nispi nemdeki bu azalma; sıcaklık artışı ve yağış azlığı ile birlikte buharlaşmanın artmasına ve kuraklığa sebep olmaktadır.

